

Vaak ging, ook als er geen verzet geboden werd, de arrestatie al met mishandelingen gepaard, hetzij binnenshuis, hetzij op straat, hetzij in de auto waarin men weggevoerd werd. Die auto, aldus een illegale werker uit Ulft, H. Cappetti, die bij hulp aan onderduikers betrokken was en in mei '44 naar de *Aussenstelle* in Arnhem werd overgebracht,

'had zich nog maar nauwelijks in beweging gezet of ik mocht ondervinden dat ik aan de duivel was overgeleverd. Nooit van mijn leven zal ik het nette, bleke gezicht kunnen vergeten van de Hollandse 'SD'-man naast mij, met de loerende ogen en de intens gemene trekken om zijn mond. De vent, ik schatte hem enige jaren ouder dan zijn slachtoffer, begon zijn sarren met mij een paar verraderlijke porren onder de geboeide onderarmen te geven, hetwelk een stekende scheurpijn tussen de schouderbladen veroorzaakte, omdat ik in een gekromde houding en met de handen geboeid op de rug zat. Daarna stelde hij allerlei vragen waarop ik geen antwoord verkoos te geven. Dit kostte mij enige brandende kaakslagen en toen ik hierdoor tot nog grotere halsstarrigheid werd aangespoord en mijn mond helemaal weigerde te openen, brulde de ellendeling: 'Hé zeg, je hoeft je niet zo stoer aan te stellen, we krijgen je toch wel klein!' en gaf me een daverende vuistslag in het gezicht, dat ik, geboeid als ik was, met mijn handen niet beschermen kon. Hoewel ik later aan verschillende nog lagere vernederingen weerstand heb moeten bieden, wekten deze nooit in die mate mijn woede en haat op als bij deze eerste gelegenheid. Als een ontzaggelijke, allesverterende vlam schoot de haat omhoog in mijn ziel en ik kreunde als een beest van ontzettende woede over deze mateloze belediging aan ziel en lichaam.'¹

Werd men dan een *Aussenstelle* (of *Aussenposten*) der *Sicherheitspolizei* und *des SD* binnengevoerd (of, in Den Haag, de bureaus van de *Befehlshaber* op het Binnenhof), dan kon het gebeuren dat men onmiddellijk verhoord werd, of dat men eerst een tijdlang in een gang met het gezicht tegen de muur moest staan (wee degene die zich bewoog: hij kreeg een trap, of zijn gezicht werd tegen de muur geslagen, of een hond sprong woest blaffend tegen hem op), of dat men vooreerst opgesloten werd in een van de cellen die zich in elk 'SD'-gebouw bevonden.²

Ook Boellaard werd in Amsterdam per auto afgevoerd:

¹ H. Cappetti in *Oorlog over ons dorp, 1940-1945. Gedenkboek van Ulft* (z.j.), p. 38-39.

² Wij beschreven in deel 6 (hoofdstuk 3, in de paragraaf 'CPN') de mishandelingen waaraan medio oktober '42 meer dan tweehonderd personen die in het kader van de grote actie tegen de Nederlandse Volksmilitie in Rotterdam en omgeving gearresteerd waren (gedeeltelijk door de Rotterdamse politie), onderworpen werden door de *Ordnungspolizei* die al die arrestanten in eerste instantie in ontvangst nam. 'Er werd', aldus één hunner, 'steeds gestompt en geslagen en geschopt. Geslagen werd er met geweerkolven, stoelpoten en alles waarmee maar geslagen kon worden.'